

LILLEØR

Af sognepræst Kathrine Lilleør

Sort kristen mission, nu med g-streng

Man skal være på vagt, når præsten fra prædikestolen begynder at blande sig i, hvad man bør gøre, for så går der altid morale, småborgerlighed og selvretfærdighed i det kristne.

Jeg mener godt, at man kan være en god kristen, selvom man har et dårligt sexliv.
For en måned siden havde det ligget uden for min horisont, at jeg skulle lade mig citere sådan i Kristelig Dagblad. Baggrunden var, at Kirkefondet har konstateret, at adskillige af mine kolleger videregiver sig til parterapeuter, fordi de høje skilsmisseprocenter har fået præsterne til at besinde sig på det nødvendige i at kunne tale med menigheden og par i krise om sex. En af mine præstekolleger i Østjylland,

Henrik Højlund, har i sit seneste kirkeblad opfordret ægtepar til at skrue ned for karriererådet for at få mere tid til hinanden, herunder til sex. For som han skriver:
»Hvor meget god sex er ikke druknet i to fuldtidsjob.«
Også fra prædikestolen opfordres sognebørnene til at tage sig tid til sex, og Højlund begrunder det med, at »det er en del af det gode parforhold. Samtalen er selvfølgelig ligeså vigtig, men når det går skidt med seksuallivet, kan intimiteten i samtaler også forsvinde.«

Hvem kan umiddelbart være uenig i det? Jeg ved ikke, om man skal være teolog for at blive ubehageligt berørt. Hvor trokyldigt det end lyder, så er der meget mere på spil end lidt parterapi og en præst, som tør tale om sex. Det er simpelthen sort kristen mission, nu med G-streng. Problemet er dette enkle: Om man skelner mellem, hvad man forkynder er Guds ord og bud, og det psykologiske lommeuld, man vil være bekendt i sjælesorgssamtaler. Det lyder jo så vældig frigjort med sex fra prædikestolen. Men at forkynde sex som nødvendighed. At pålægge sex er bare en variant over et gammelt tema. Man skal være på vagt, når præsten fra prædikestolen begynder at blande sig i, hvad man bør gøre, for så går der altid morale, småborgerlighed og selvretfærdighed i det kristne. For 100 år siden måtte man ikke drikke. Nu skal man have sex. Nogle vil måske synes, at det sidste lyder sjovere, men det er det ikke. Tvungen sex er som alt andet påtvunget samvær ikke af det gode.

Det er, hvad man umiddelbart med det kirkehistoriske perspektiv må sige til sådan en gang popsmart forkyndelse. Men dertil kommer det mere alvorlige: At en sådan forkyndelse ikke har respekt for, at der er forskel på det ydre og det indre. At det, der møder øjet, ikke, nej aldrig, er hele sandheden om noget som helst. At det ydre aldrig kan stå alene. Fordi det netop ikke siger noget om, hvad der ligger bag. Historien og vores liv med hinanden illustrerer det igen og igen. Da Hitler indgik ikke-angrebspacten, havde han ikke andet end angreb i tankerne, ved vi nu. Buketten, din elskede gav dig i går, kan både være det synlige tegn på hans kærlighed til dig, eller være det synlige tegn på hans dårlige samvittighed over, at han elsker en anden højere end dig. Det er et banalt livsvilkår, som de fleste af os opdager i fireårs alderen, og som vi bruger resten af vores liv på at navigere i forhold til. Til forskellige tider har man besluttet sig for, at visse synlige tilkendegivelser er lig med det, man har i sit hjerte og dårligt

kan sige med ord. En buket, en ring – eller sex. Og det er da udmærket, fordi alle jo ved, at det ydre ikke altid svarer til det indre. Alle ved det, undtagen tilsyneladende kollega Højlund. Man kan faktisk have sex med et andet menneske, selv sin ægtefælle, uden at det absolut er udtryk for den højeste kærlighed. Ikke at jeg selv har prøvet det, naturligtvis, men jeg har hørt om nogle, der har.

Eller også ved Højlund det godt, men han ignorerer det. Og det er alvorligt. Mere alvorligt end, hvis parterepente og postbudet gør det. Det er jo nemlig kristendommens ankerpunkt, at gravens mørke dækker over evighedens lys.
At selvom du føler dig alene, så er Gud helt tæt på. Det er kun den sorte del af kristen mission, der til alle tider har fillet med at ophæve den skelnen. Det er ren fundamentalisme, der slutter fra det ydre til det indre. Fra hver en stavelse i Bibelen til Gud selv – og nu også fra et vitalt ægteskabeligt sex-

liv til, hvad Gud finder velbehageligt. Højlunds sex-anvisninger ligger i snorlige forlængelse af hans engagement i initiativet »den 11. biskop«. Det er en gruppe præster, der ønsker at kalde folkekirken til orden. Nu må det være nok med præster, der ikke tror og velsers af homoseksuelle. Det skal være Bibelens bogstavelige ord, som gælder, har Højlund iført ternet skjorte, præstekjole og krave, forklaret i en nyhedsudsendelse. Enhver kan fra Bibelens første side læse sig igennem, hvad Gud vil sit folk. Hvor Højlund læser det med, at manden hellere skal have sex med konen frem for at arbejde i sit ansigts sved, ved jeg ikke. Men jeg ved, at behårde missionske præster til forskellige tider med alle deres konkrete anvisninger på, hvad man skal gøre for at være på god fod med Gud, har ødelagt mange små menneskers tillid til, at Gud favner dem – også når der ikke er andre, der vil.

magasin@berlingske.dk

De redder os fra flystøvt, puklearbejde og giver os musik med på løbeturen. Computeren er på få årtier blevet menneskets bedste ven – men også livets værste pestilens, når de bryder ned. En dansk filosof har samlet 500 citater om computeren – og det er ikke kun for sjov.

Af Line Holm Nielsen

Uden dem ville vi hverken kunne se DVD'er, booke togbilletter eller kommunikere på tværs af kloden. Vi ville ikke kende udtryk som »download«, »e-bog« eller »satellitfoto«. Og fænomener som vejruddigten, flytrafik og selvangivelser ville være noget værre rod.

På få årtier har computerne møffet sig ind i ethvert hjørne af den menneskelige tilværelse. Så hurtigt er det gået, at kolleger sidst i 30erne kan fortælle de yngre forfærdelige historier om en fjern, primitiv fortid (først i 1990erne), hvor man klarede sig igennem en arbejdsdag uden Google og e-mails. Ren Flintstone.

Computeren er blevet et redskab på jobbet, et medlem af familien, en kontaktpunkt til venner og fremmede. Selv når vi ikke bruger den, omfavner den os med sine synlige og usynlige bidrag til en sikrere, simplere og mindre verden. Den er måske menneskets bedste ven.

Men der er næppe heller nogen større pestilens, end når den svigter. Eller ligefrem bryder ned. Ofte af helt uforudsete grunde. Som for et par uger siden, hvor strømnedbrud og virusangreb lammede nærværende redaktion – og sendte en avis på gaden med store hvide huller. Man forstår Norman Augustine, præsident for Lockheed Martin Co. – storleverandør til det amerikanske militær – som engang har sagt:

»Et af de mest frygtede udtryk i moderne tid er: 'Computeren er nede'.«
Citater er blandt de 500 »computer-citater«, som filosof og lektor i erkendelsesteori og logik ved Roskilde Universitetscenter, Vincent D. Hendricks, har samlet i en ny bog, »500CC: Computer Citations«.

Citat-samlinger, som ofte udgives til brug for taleskribenter og andre lommeulds-vismænd, ligger traditionelt langt fra fagfilosofi. Men ikke i Vincent D. Hendricks optik.

»De fleste ser filosoffer som halvgamle, indtørrede mænd, hvis arbejde er totalt uvedkommende. Min pointe er, at filosofi er et stort, relevant budskab, hvis det formidles rigtigt.« siger den 35-årige filosof. Han har tidligere udgivet citatbøger om filosofi og logik, og for ham er det helt naturligt, at tredje bind blev om computeren. Uden den filosofiske og logiske (læren om hvordan vi tænker) videnskab, der blev gennemført allerede i 1940erne, ville computeren nemlig aldrig have eksisteret.

Fem computere i alt!

Hvor vidtrækkende computerens fangarme ville blive, kunne 1940ernes mest skarpsindige hjerner dog næppe have forudset. Selv computerpionerer har haft

svært ved det. Thomas Watson, daværende bestyrelsesformand for IBM, sagde for eksempel i 1943:

»Jeg tror, der er et verdensmarked for måske fem computere.«

Ken Olson, stifter af Digital Equipment Corp., erklærede i 1977, at:

»Der er ingen grund til, hvorfor nogen skulle ønske en computer i deres hjem.« Man behøver næppe at bemærke, at de tog fejl.

Vi er da også superglade for vores computere. Der er ingen grænser for, hvad de kan – og hvor godt de opfører sig. Uden dem er de rarere at være sammen med end andre mennesker. Især når store egoer skal udfolde sig. Som Paul Leary, en amerikansk musiker, har sagt:

»Det er det cool' ved at arbejde med computere. De skændes ikke, de husker alt, og de drikker ikke alle dine øl.«

Nedturen

Men som al anden afhængighed har com-

puter-menneske-symbiosen sine nedture. Mange nedture, hvis man skal tro Hendricks' citat-samling. Det vrirler med frustrerede one-liners om ustabile maskiner og programmer, der ser ud til at have deres egen, irriterende vilje. Det er selvfølgelig programmørernes skyld, det hele. Harry Weinberger, en amerikansk skribent, har sat en overskrift på:

»Hvis bygherrer byggede bygninger, som programmører programmerer programmer, ville den første spætte, som kom forbi, kunne ødelægge civilisationen.«

Computerhistoriens citater indeholder også de anonyme, lidt aggressive bidrag som: »Du lærer aldrig virkelig at bande, indtil du får en computer« og »Hardware: De dele af computersystemet, som man kan sparke til.«

Der er det ironiske: »Computersprogsdesign er som at slentre en tur i parken. Jurassic Park, altså.« (Larry Wall, programmør/PERL-opfinder). Og ét fra nybegynde-

Chat-retorik

Bogen »500 CC: Computer Citations« rummer en liste over forkortelser anvendt i »chatternes« univers. Her er et par af de mere avancerede.

- FOAF: Friend Of A Friend (en vens ven)
- GAL: Get A Life (få et liv)
- IANAL: I Am Not A Lawyer (jeg er ikke advokat)
- KISS: Keep It Simple, Stupid (hold det enkelt, fjols)
- ESAD: Eat Shit And Die (taler vist for sig selv)

ren: »HAR NOGEN SET MIN cAPSLOCK tAST?«

De nye herskere

Når computere er så stor en del af vores liv, slipper selveste Tidsånden heller ikke upåvirket forbi, vidner flere citater om.

Tag det løsslupne, lidt tøsede: »Når du først har googlet enhver single fyr, som du har været i seng med, bliver internettet li'som et unyttigt redskab.« Eller den maskuline med selvindsigt: »Problemet med internet er, at det har erstattet masturbations som tidsfordriv.«

Tag den popsmarte, selvhjælpsbogsagtige: »Mænd er fra Mars. Kvinder er fra Venus. Computere er fra Helvede.«

Eller den poetisk-filosofiske fra digteren T.S. Eliot: »Hvor er visdommen? Tabt i vores viden. Hvor er vores viden? Tabt i information.«

Og så kommer vi jo ikke uden om, at computeralderen er sfæren for en helt ny herre-race: Nørderne. Definition:

»Mænd er fra Mars, kvinder er fra Venus, computere er fra Helvede«

»Man ved, man er en nørd, når man forsøger at kysse en flue væk fra skærmen med cursor-pilen. Det er lige sket for mig. Det var skræmmende.« (Juuso Heimonen, finsk programmør). Men lad være med at grine af dem. Som Bill Gates, den hovedrige stifter af Microsoft, har sagt:

»Vær sød ved nørd. Sandsynligvis vil du komme til at arbejde for en.«

Organisk intelligens

Spørgsmålet er, om computere og kunstig intelligens er på vej til at afløse mennesket. Men nej, mener citatsamleren og erkendelsesteoretiker Vincent F. Hendricks:

»Den måde, hvorpå vi tænker som mennesker, er overordentligt kompliceret at lave matematiske modeller for. Så maskintelligens hører science-fiction-filmene til. Citat-samlingen er også med til at understrege den pointe. Den gode, gamle organiske intelligens er stadig at foretrække på mange punkter,« siger han.

Hvorfor? Tilsyneladende ikke bare fordi vi er mere tilregnelige. Hør bare Elbert Hubbard, den amerikanske forfatter:

»En maskine kan gøre arbejdet for 50 almindelige mænd. Ingen maskine kan gøre arbejdet for én ekstraordinær mand.« Eller den amerikanske rumfartsadministration, NASA, som tort-videnskabeligt har bemærket:

»Mennesket er det billigste, 150 pounds, ikke-linier computer-system til alle formål, som kan masseproduceres af ufaglært arbejdskraft.«

Hvis man skal være tro mod filosofiens virkelige betydning: Kærligheden til og den evige stræben efter viden, har Pablo Picasso dog sagt det bedst:

»Computere er nytteløse. De kan kun give dig svar.«

Alle citater er oversat. Citatsamlingen er kun udgivet på engelsk.

lin@berlingske.dk

LÆS MERE

www.vince-inc.com
Her kan en gratis kopi af »500 CC: Computer Citations« hentes. En hardcopy og de øvrige to bøger i trilogien kan købes på www.amazon.com – eller bestilles hos boghandleren.

Pondus

Af Frode Øverli

Hagbard

Af Chris Brown

